

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

6. november 2015

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 93 (L 1) af 28. oktober 2015 stillet efter ønske fra Pelle Dragsted (EL)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for, hvordan finanslovsforslaget påvirker uligheden målt ved gini-koefficienten for hhv. indkomst og formue? I sit svar bedes ministeren vedlægge et skøn over fordelingsvirkningen opgjort på deciler på både indkomst og formuedeciler?

Svar

I fordelingsberegningerne indgår som udgangspunkt de umiddelbare provenuvirkninger (opgjort efter indkomstskat, men før tilbageløb af moms og afgifter og uden saldoeffekter af afledt adfærd) af de dele af forslaget, der antages direkte at påvirke husholdningernes reale disponible indkomster. Herudover indgår fordelingsvirkninger af ændringer i det offentlige forbrug, der kan indregnes som en provenuækvivalent ændring i de udvidede forbrugsmuligheder.

Finanslovsforslaget for 2016 skønnes med usikkerhed samlet set at øge indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten med 0,04 pct.-point i 2016, når virkningen af prioriterede udgifter til offentligt forbrug indregnes, *jf. tabel 1*. Til sammenligning er Gini-koefficienten for 2013 26,21 pct., *jf. Familiernes økonomi – fordeling, fattigdom og incitamenter 2015, Økonomi og Indenrigsministeriet*. Opgjort eksklusive fordelingsvirkningerne af ændringer i det offentlige forbrug skønnes finanslovsforslaget at indebære en stigning i Gini-koefficienten med 0,03 pct.-point.

I fordelingsberegningerne er indregnet initiativer for i alt 4.089 mio. kr. og finansiering for 2.168 mio. kr. svarende til netto 1.921 mio. kr., *jf. tabel 1*. I fordelingsberegningerne indgår således en samlet styrkelse af husholdningernes (udvidede) forbrugsmuligheder. Heraf kan 1.791 mio. kr. henføres til skatte- og afgiftsinitiativer, -219 mio. kr. til lavere overførsler og 348 mio. kr. til en nettoforøgelse af det offentlige forbrug, herunder 1.300 mio. kr. til sundhedsområdet. Det bemærkes, at genindførelsen af formueskattekursen ikke er indregnet i fordelingsvirkningerne, idet der endnu ikke foreligger en konkret model, *jf. svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 73 af 27. oktober 2015*.

Tabel 1
Oversigt over indregnede provenuier i fordelingsvirkninger af udspil til FF16

Virkninger i 2016		Saldovirkning (opgjort for staten)	Indregnet i fordelingsberegninger (opgjort for husholdningerne)	Virkning på indkomstforskelle
Initiativer	Med fordelingsvirkninger	-6.373 ¹⁾	4.089	-0,04
	Uden fordelingsvirkninger	-2.551 ²⁾	0	
Finansiering i alt	Med fordelingsvirkninger	2.017	-2.168	0,08
	Uden fordelingsvirkninger ³⁾	6.908	0	
Samlet aftale	Med fordelingsvirkninger	-4.356	1.921	0,04
	Uden fordelingsvirkninger	4.357	0	
<i>Heraf:</i>				
	- Skatter	-1.900	1.791	0,02
	- Overførsler	165	-219	0,01
	- Offentligt forbrug ⁴⁾	-2.681	348	0,01

- 1) Inkl. forhandlingsreserve på 2,35 mia. kr. samt formueskattekursen på 600 mio. kr., der ikke indgår i fordelingsberegningen.
- 2) Primært saldoforbedringen på 2 mia. kr. samt subsidier mv.
- 3) Der er ikke regnet fordelingsvirkninger af besparelse på udviklingsbistand, subsidier, investeringer og heller ikke af det forudsatte råderum til disposition.
- 4) Stigning i indkomstforskellene som følge af det offentlige forbrug afspejler en sammensætningseffekt.

Det bemærkes, at den opgjorte stigning i Gini-koefficienten på 0,01 pct.-point knyttet til det offentlige forbrug afspejler en sammensætningseffekt af udmøntningen.

Forhandlingsreserven samt reserven til tekniske ændringsforslag tillægges ikke en fordelingsvirkning i forbindelse med udspillet til finanslovsforslaget, men først når den konkrete udmøntning af reserven vedtages i den endelige aftale om Finansloven for 2016. Herudover er forbedringen af den strukturelle saldo svarende til 2 mia. kr. ikke indregnet i fordelingsvirkningerne. Det skyldes, at der er tale om en tidsbegrænset nedsættelse af udgiftsrammen i to år, der anvendes til at nedbringe den offentlige gæld.

Af *bilag 1* fremgår en oversigt over hvilke elementer, der er indregnet i fordelingsberegningerne.

Med udgangspunkt i de dele af finanslovsforslaget, der er indregnet, skønnes udspillet samlet set at øge de familieækvivalerede reale disponible indkomster¹ (opgjort eksklusivt virkning fra offentligt forbrug) med i alt 0,19 pct. i 2016, *jf. tabel 3*.

¹ Den familieækvivalerede disponible indkomst opgøres som familiens samlede indkomst divideret med antal familiemedlemmer, hvor der tages højde for stordriftsfordele ved at opløfte antallet af familiemedlemmer med 0,6.

Gevinsten i pct. af den disponible indkomst er størst blandt personer i den øverste del af indkomstfordelingen, hvilket afspejler, at finanslovsforslaget samlet set bidrager til en beskeden forøgelse af indkomstforskellen.

Tabel 3

Gennemsnitlig ændring i familieækvivaleret reale disponible indkomster, virkning i 2016 (deciler opgjort efter disponibel indkomst)

	BoligJob ordning	NOx	Reklameafgift	Overførster ¹⁾	I alt
Indkomstdecil	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
1.	0,08	0,04	0,03	-0,04	0,11
2.	0,05	0,03	0,03	-0,02	0,09
3.	0,07	0,03	0,03	-0,01	0,12
4.	0,09	0,03	0,03	-0,01	0,14
5.	0,11	0,03	0,03	-0,01	0,16
6.	0,13	0,03	0,03	0,00	0,19
7.	0,14	0,03	0,03	0,00	0,20
8.	0,15	0,03	0,03	0,00	0,21
9.	0,17	0,03	0,03	0,00	0,23
10.	0,16	0,02	0,03	0,00	0,21
I alt	0,13	0,03	0,03	-0,00	0,19
Ændring i Gini, pct.-point	0,02	0,00	0,00	0,02	0,04

1) Boligydelsespakke og besparelser på statens voksen uddannelser (SVU) samt befordringsrabatordninger for elever og studerende.

Anm: Virkningen på indkomstdeciler afspejler virkningen i 2016. Provenuet vedr. NOx-afgiften følger fordelingen af el, varme, diesel og benzin, jf. Forbrugsundersøgelsen. Deciler er opgjort efter disponibel indkomst.

Kilde: Egne beregninger på basis af stikprøver på 33,3 pct. af befolkningen (2012-modelbefolkning).

I besvarelsen er der ikke beregnet en ændring i Gini-koefficienten opgjort med udgangspunkt i formue, som der spørges til. I nedenstående *tabel 4* er ændringen i pct. af den disponible indkomst opgjort efter formuedeciler.

Tabel 4

Gennemsnitlig ændring i familieækvivaleret reale disponible indkomster, virkning i 2016 (deciler opgjort efter nettoformue)

	BoligJob ordning	NOx	Reklameafgift	Overførster¹⁾	I alt
Formuedecil	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
1.	0,13	0,03	0,03	0,00	0,19
2.	0,11	0,03	0,03	0,00	0,17
3.	0,08	0,03	0,03	0,00	0,14
4.	0,07	0,03	0,03	-0,01	0,12
5.	0,06	0,03	0,03	-0,02	0,10
6.	0,10	0,03	0,03	-0,02	0,14
7.	0,14	0,03	0,03	0,00	0,20
8.	0,16	0,03	0,03	0,00	0,22
9.	0,19	0,03	0,03	0,00	0,25
10.	0,19	0,02	0,03	0,00	0,24
I alt	0,13	0,03	0,03	-0,00	0,19

1) Boligydelsespakke og besparelser på statens voksen uddannelser (SVU) samt befodringsrabatordninger for elever og studerende.

Anm: Virkningen afspejler virkningen i 2016. Provenuet vedr. NOx-afgiften følger fordelingen af el, varme, diesel og benzin, jf. Forbrugsundersøgelsen. Deciler er opgjort efter formue.

Kilde: Egne beregninger på basis af stikprover på 33,3 pct. af befolkningen (2012-modelbefolkning).

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen
Finansminister

Bilag 1 – Oversigt over indregnede elementer

Tabel 5

Oversigt over indregnede elementer i fordelingsberegningerne

Mio. kr., 2016-niveau	Saldovirkning efter tilbageløb og adfærd (opgjort for staten)	Indregnet virkning umiddelbart provenu (opgjort for husholdningerne)
A) Initiativer med fordelingsvirkning	-6.373	4.089
Skatter og afgifter i alt	-1.840	1.791
Boligjobordning	-820	1.225
Nox og afskaffelse af reklameafgift	-420	566
Formueskattekurs	-600	0
Offentligt forbrug i alt	-4.533	2.298
Sundhed	-1.300	1.368
Ramme til udkant DK, Landbrugspakke og reserver	-883	930
Forhandlingsreserve og reserve til tekniske ændringsforslag	-2.350	0
B) Finansiering med fordelingsvirkninger	2.017	-2.168
Offentligt forbrug i alt	1.852	-1.949
Omprioriteringsbidrag	1.141	-1.201
Budgetforbedringer (ekskl. overførsler)	711	-748
<i>Heraf:</i>		
<i>Rebudgettering af grundtilskud til ungdomsuddannelser og husleje</i>		
<i>regulering af KBHs universitet</i>	56	-59
<i>Mentorordning og AMU-uddannelser</i>	446	-469
<i>Annullering og budgetforbedringer vedr. drift på en række områder</i>	184	-194
<i>Forebyggende indsats for børn og unge (tilbagerulning)</i>	25	-26
Overførsler i alt	165	-219
Budgetforbedring af SVU og befordringsrabatorordning	55	-73
Boligydelsespakke	110	-146
(A+B) Samlet med fordelingsvirkninger	-4.356	1.921
C) Initiativer uden fordelingsvirkninger	-2.551	0
Saldoforbedring	-2.000	0
Erhvervsbeskatning	-60	0
Øvrige (rest initiativer der vedr. subsidier og investeringer)	-491	0
D) Finansiering uden fordelingsvirkninger	6.908	0
Råderum til disposition	2.551	0
Udviklingsbistand til 0,7 pct. af BNP	2.324	0
Øvrige budgetforbedringer (investering +subsidier)	2.033	0
(A+B+C+D) Samlet inkl. uden fordelingsvirkninger	0	1.921

Anm.: Der er anvendt en tilbageløbsfaktor for offentligt forbrug på 5 pct. og 24,5 pct. for overførsler. Provenuer afspejler virkningen i 2016.